

Pia Brezavšček: (Povedna) Moč Šibkosti

Kritika predstave Leje Jurišić in Hanna Sybille Müller **Skrito/Šibkost**

"Telo je ranljivo, ampak edini možni izraz identitete. Telo je zgovorno, saj se, anahronistično rečeno, duša skriva v telesu."

V dvorani Plesnega teatra Ljubljana se je v okviru festivala Mesto žensk zgodila premierna uprizoritev predstave Skrito/Šibkost ljubljansko-berlinskega tandema Leje Jurišić in Hanne Sybille Müller.

Po začetnem nagovoru in pozivu umetnice: »can you close your eyes« nastopi postopna zatemnitev luči, ki simulira padanje vek in tako gledalcu ne dopušča avtonomne reakcije, ampak ga nasilno posrka v predstavo. Performerka zavzame vlogo hipnotizerke in celoten nadaljni potek predstave se osredotoča na brskanje po psihi, kontekstualizira predvsem samoto posameznika v njegovih specifičnih razmišljanjih, reakcijah, gestah, gibih, odzivih. Duet je idealna forma za prikaz različnosti, Drugosti, ki se nam orisuje skozi konfliktne situacije med nastopajočima. Konflikti se slikajo tako skozi namerno ritmično disonanco, kontrastno gibanje (oblo, krožno pri Leji Jurišić in zašiljeno pri Hanne Sybille Müller), kot tudi skozi konkretno verbalno izraženo nestrinjanje.

Predstava je razen močnih performativnih elementov zastavljena izredno minimalistično, poteka med golimi tremi stenami brez scenskih iluzij, kot bi želela simbolično zamejiti prostor posameznika. Prostor odra namreč ni simbol vsega prostora, ampak stena predstavlja konkretno bariero, ki ločuje, in tako ne gre zgolj za odsotnost scene ampak za scenaristično načrtovano brezscenskost. Leja Jurišić to z dobesedno uprizoritvijo reka »riniti z glavo skozi zid« na humoren način lucidno prikaže.

Glasba igra v ozadju izredno tiho, dominantno zvočno komponento predstave zastopa dihanje plesalk. Različna intenzivnost dihanja, oglašanja raz-skriva fizično in

čustveno napetost, razburjenost. Tudi ko se glasba, ki jo lahko beremo kot harmonijo (v interakciji), vsake toliko časa zasliši, ne preglasi dihanja, ki je tista posamezniku vsakokrat najbolj lastna (dihanje je pogoj za življenje) komponenta in katere intenziteta je našo-šibkost-raz-skrivajoča lastnost.

Najbolj izvirna pa je vsekakor kostumografija. Plesalki sta oblečeni v (ena rdeč, druga siv) plašč. Plašč ali površnik, ki je vedno po-vrhu nečesa, vedno skriva (neko drugo oblačilo), ščiti pred mrazom, vetrom. Ekshibicionist ima nujno oblečen plašč, da lahko raz-skrije. Kljub izredni povedni moči predstave, kljub samorazgalitvi obeh performerk, raziskovanju skrajno neprijetnih situacij v komunikaciji, eksplikaciji šibkosti, tako še vedno ostaja nekaj »pod plaščem«, vse nikoli ne more biti raz-skrito.

Gib ne želi biti virtuozen, ampak samosvoj, tudi ko obe plesalki izvajata isto sekvenco gibov, je njihova izvedba vezana na konkretno izvajalko. Telesi na odru sta v očitni in namerni disharmoniji. Tudi vsako posamezno telo se večkrat znajde na robu zmožnosti, izgublja ravnotežje. Telo je ranljivo, ampak edini možni izraz identitete. Telo je zgovorno, saj se, anahronistično rečeno, duša skriva v telesu. Unikatnemu gibu pa se kot začinka pridružujejo tudi dialoški in celo pantomimično-klovneski momenti, kar potencira zgovornost predstave.

Ustvarjalkama s sicer skromnimi a izredno prepričljivimi sredstvi uspe spomniti na občo individualnost, ki nas zapira med štiri stene, ki so sicer steklene, a neprebojne. Samo človek je individuum, bitje per se, ločeno od narave. Vse njegove šibkosti izhajajo ravno iz konflikta med naravo in kulturo. Leja Jurišić in Hanne Sybille Müller zato sicer raziskujeta polja šibkosti in jih s tem razpirata pogledu, a se nenaivno zavedata tudi dejstva, da popolnoma raz-skrita ne morejo postati. Človek je namreč – kulturna žival. Plašč ostaja zapet.

Pia Brezavšček